

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО–НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2019 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2019 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2019. – 230 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеєва І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – к.е.н., доц.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом №2 від 01.10.2019 р.

3. Ковбасні ряди: про стан ринку знакового для українців продукту // Pro Consulting: Аналітика ринків. Фінансовий консалтинг: [Веб-сайт]. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/kolbasnye-ryady-o-sostoyanii-rynka-znakovogo-dlya-ukraincev-produkta> (дата звернення: 28.09.2019).

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Баранюк Х.О., аспірант, асистент кафедри обліку та аудиту
Одеська національна академія харчових технологій**

Розвиток економіки будь-якої країни, на сьогоднішній день, залежить від зовнішніх та внутрішніх факторів впливу, тому, на нашу думку, важливим є дослідження питань державного регулювання підприємницької діяльності, вивчення досвіду іноземних країн та удосконалення системи державної підтримки малого бізнесу в країні. Особливо актуальним питання з державного регулювання постає через значну кількість збиткових підприємств в Україні, які не мають можливостей та важелів для швидкого реагування на зміни у зовнішньому середовищі національної та міжнародної економіках та на протидію зовнішнім та внутрішнім факторам впливу. На нашу думку, в наш час, є неможливим створення стабільної та конкурентоздатної економіки в країні без прийняття активної участі з боку держави у вигляді підтримки та допомоги, через запровадження вдалих методів та засобів з державного регулювання.

Перш за все, розвиток економіки в будь-якій країні залежить від конкурентоспроможності та ефективності діяльності підприємств. Пріоритетними питаннями, що постають перед підприємствами, є підвищення рівня їх конкурентоспроможності та ефективне управління нею. Завдяки підвищенню рівня ефективності підприємства та підвищенню рівня його конкурентоспроможності забезпечується його ефективне функціонування, вагомість серед конкурентних фірм, що виступають на ринку, зростає привабливість для потенційних інвесторів та споживачів продукції, через що забезпечується підвищення рентабельності та прибутковості підприємства.

Ефективність функціонування підприємства, на нашу думку, забезпечується наступним:

- 1) вдалою політикою держави із захисту внутрішнього ринку та вітчизняного товаровиробника;
- 2) гнучкою фінансовою та кредитною політикою з боку держави;
- 3) економічною стабільністю в державі та захищеністю суб'єктів господарювання з боку держави;
- 4) ефективною організацією управління на підприємствах, забезпеченням високої кваліфікації управлінського персоналу та можливістю, завдяки вдалим управлінським рішенням швидко реагувати на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища суб'єктів підприємницької діяльності;

5) забезпечення конкурентоспроможності на підприємствах через їх постійний розвиток: оновлення технічної бази; покращення якісних та фізичних характеристик продукції, що виробляється; розширення асортименту продукції; впровадження нових тенденцій; задоволення потреб та очікувань споживачів; активне просування продукції на ринок.

Після вивчення питання з державного регулювання економіки [1], нами було виділено та вдосконалено наступне твердження:

Державне регулювання економіки – діяльність держави із створення певної сукупності інструментів, за допомогою яких встановлюються певні вимоги до підприємств та осіб підприємницької діяльності, забезпечується підтримка стабільності відтворення та умови для розвитку підприємств і економіки в цілому.

Вважаємо, що доцільно представити державне регулювання підприємницької діяльності, через систему впровадження важелів та засобів впливу на конкурентоспроможність та ефективність діяльності підприємств з однієї сторони та використання державної підтримки та допомоги з іншої (рис. 1).

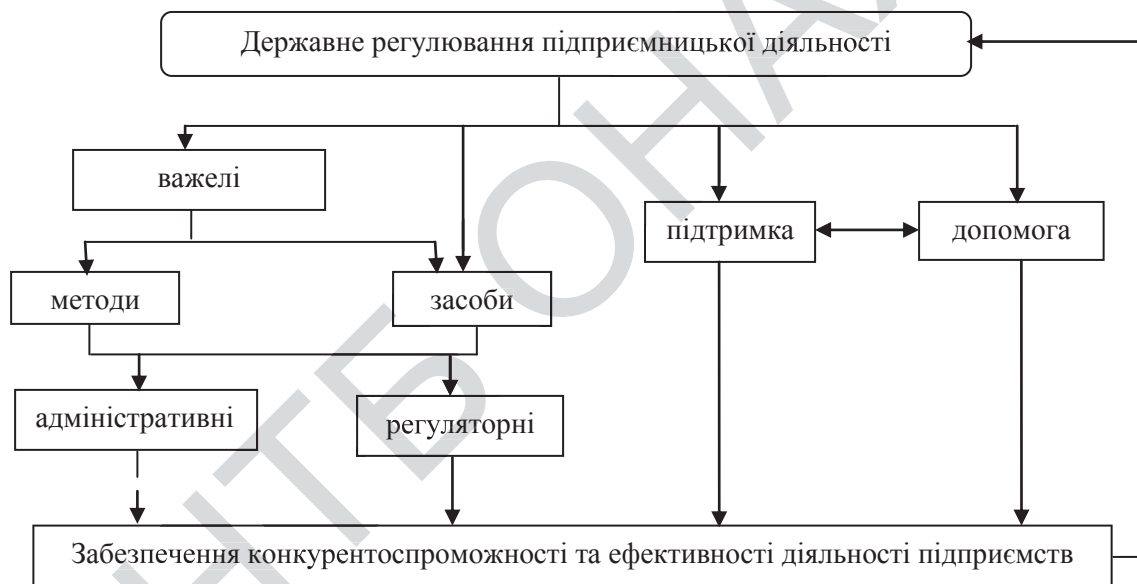

Рис. 1 – Державне регулювання підприємницької діяльності

В свою чергу, згідно Економічному енциклопедичному словнику [2], «економічні важелі – засоби та методи управління народним господарством за допомогою фінансово-кредитних інструментів, податків, регулювання цін і використання тарифів, амортизаційної бюджетної політики та ін.».

Як бачимо з рис. 1, можливим є застосування адміністративних та регуляторних методів та засобів державного регулювання. На наш погляд, запровадження державою адміністративних методів та засобів державного регулювання носить більш жорсткий та примусовий характер та полягає в певному втручанні в діяльність підприємств, що може вказувати на негативне становище в економіці:

- застосовується в кризових умовах;
- при жорстких та несприятливих зовнішніх та внутрішніх умовах, таких як: бойкотування та застосування санкцій з боку інших держав, військових дій в країні та ін.;
- моделі закритості економіки;
- інфляції;
- інших факторів.

Даний вид регулювання може мати як позитивний, так і негативний вплив на діяльність економіки в країні.

Згідно з Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» [3], «державна допомога суб'єктам господарювання – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності». Як видно, Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» [3] поняття державної допомоги та державної підтримки ототожнюються, тоді як, на нашу думку, ці поняття є не зовсім однаковими. На наш погляд, державна підтримка є необхідною для працюючих підприємств, що потребують підтримки з боку держави, для забезпечення їх подальшого розвитку, в першу чергу це стосується:

- новоутворених підприємств;
- підприємств малого бізнесу, як незахищеної але найбільш перспективної ланки;
- підприємств, що працюють у важкий період розвитку економіки в державі;
- підприємств, що працюють у економічно малорозвинених регіонах або регіонах, що знаходяться у важкому економічному стані;
- підприємств, що становлять підвищений інтерес для держави;
- підприємств, що мають окремі проблеми у веденні підприємницької діяльності.

Державна допомога, за нашим спостереженням, необхідна для підтримки:

- підприємств, яким притаманне негативне фінансове становище;
- підприємств, що знаходяться у кризовій ситуації та занепаді;
- підприємств, що знаходяться на грані банкрутства.

Таким чином, проведені дослідження дозволяють зробити наступні висновки:

- розвиток економіки в будь-якій країні залежить від конкурентоспроможності та ефективності діяльності підприємств, пріоритетом для яких є підвищення рівня їх конкурентоспроможності та ефективне управління нею;

- розвиток підприємницької діяльності в Україні в сучасних умовах, є неможливим без прийняття активної участі з боку держави у вигляді підтримки та допомоги, через запровадження вдалих методів та засобів з державного

регулювання та вдосконалення законодавства, в т.ч. удосконалення та уточнення категоріального апарату в законодавстві;

– визначена схема державного регулювання підприємницької діяльності для забезпечення рівня конкурентоспроможності та ефективності діяльності підприємств.

Література

1. Державне регулювання економіки // Енциклопедія сучасної України: [Веб-сайт]. 2007. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=26151 (дата звернення: 20.09.2019).

2. Економічні важелі // Економічний енциклопедичний словник: [Веб-сайт]. 2008. URL: <https://subject.com.ua/economic/slovnik/1984.html> (дата звернення: 20.09.2019).

3. Закон України про державну допомогу суб'єктів господарювання від 01.07.2014 р. (із змінами та доповненнями від 02.08.2018 р.). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#n201> (дата звернення 20.09.2019).

4. Купріна Н.М., Баранюк Х.О. Підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості малого бізнесу // Науково-методичні проблеми оціночної діяльності в Україні : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. В.В. Немченка. Київ, 2018. С. 127-136.

5. Baraniuk Kh. Analysis and structuring of external and internal factors of influence on competitiveness of enterprise // Food industry economics. 2017. Vol. 9, No. 1. P. 30-37.

ОСНОВИ КОНЦЕПЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ

Мініна В.О., Федорова Т.С. аспіранти 1-го курсу навчання
Одеська національна академія харчових технологій

З моменту створення цивілізованого суспільства існувала нерівність, яка не зникла та існує в наш час. На різних етапах розвитку людства гендерна, расова та вікова дискримінація, мали значний вплив на економічний розвиток, оскільки нерівність між різними соціальними групами породжує соціальну нестабільність і можливу економічну кризу.

Вирішенням даної проблеми є забезпечення рівного доступу людей до економічної незалежності та безперешкодної взаємодії між соціальними групами, тобто створення умов для впровадження концепції інклюзивного розвитку.

Аналіз останніх публікацій по проблемі. Питання інклюзивного розвитку досліджувалося в роботі «Інклюзивний розвиток: мультинаціональний підхід» («InclusiveDevelopment: AMultidisciplinaryApproach») Ники Поу та Жуета Гупта[1], а також цій темі присвячені роботи наступних вчених: А.Б. Каримова «Інклюзивний девелопмент: концепція зсуву» [2], А.В. Уніят та З.І. Юзвін «Концепція інклюзивної економіки в контексті сучасного сталого розвитку

- економіко-екологічних досліджень НАН України, м. Одеса
65. **МАРКЕТИНГОВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ НА ОСНОВЕ АНАЛИЗА БАЗ ДАННЫХ** 173
Лапицкая О.В., к.э.н., доцент, Шах А.В., Гомельский государственный технический университет имени П.О. Сухого, Беларусь
66. **РОЛЬ МАРКЕТИНГОВОЇ СИСТЕМИ В ЕКОНОМІЧНОМУ МЕХАНІЗМІ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ** 177
Богданов О.О., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса
67. **ДЕПОПУЛЯЦІЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В СТАЛОМУ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ** 180
Лагодієнко В.В., д.е.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса,
Лагодієнко Н.В., к.е.н., доцент, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Швець О.В., к.е.н., докторант Міжнародний університет бізнесу і права, м.Херсон
68. **ЕФЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ** 182
Машканцева С.О., к.е.н., доцент Національний університет «Одеська морська академія», м. Одеса
69. **ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В АПК** 184
Турленко Н.В., к.е.н., докторант ОНАХТ, Алексейчук О.О., асистент Міжнародний університет бізнесу і права, м.Херсон
70. **МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА** 186
Ніколюк О. В., д.е.н., доцент, Донець Л. Я., к.т.н., доцент,
Левчук Ю. С., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса
71. **МЕТОДОЛОГІЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ** 189
Каламан О. Б., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
72. **НОВІТНЯ КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ХАРЧОВИХ І КОРМОВИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ** 193
Каламан О. Б., к.е.н., доцент, Козак К. Б., к.е.н., доцент,
Сгорова А. В., к.т.н., доцент, Струнова О. С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса
73. **АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ЇЇ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН** 197
Купріна Н.М., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
74. **ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ, ЯК СПОСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА** 200
Скляр Л. Б., к.е.н., доцент, Скляр В. Ю., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса
75. **РОЗВИТОК ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ** 203
Іванченкова Л. В., к.е.н., доцент, Мацкевич К. О., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса
76. **КОМПЕТИТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА** 205
Васьковська К.О., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
77. **ОСНОВНІ ФОРМИ ПРОЯВУ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ** 207
Дерменжі Д.Ф., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса
78. **ОГЛЯД РИНКУ М'ЯСА ТА М'ЯСНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ** 209
Петков О.І., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса
79. **ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ** 212
Баранюк Х.О., аспірант, асистент, ОНАХТ, м. Одеса

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15-16 жовтня 2019 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА

ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 01.10.2019 р.

Підписано до друку 01.10.2019. Формат 60x84/16.
Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 13,15.
Тираж 500 екземплярів.

Видавництво «Друк Південь»
Тел.: 0972122975